

YATAY ÖNCELİKLER

- **İlgili ve yüksek kalitede beceri ve yeterliklerin kazanılması:** İstihdam edilebilirliği, sosyo-eğitimsel ve mesleki gelişimi artırmak amacıyla temel yeterliklerin (temel, çapraz ve yumuşak beceriler, girişimcilik, yabancı dil ve dijital beceriler dâhil) kazanılması ve geliştirilmesinde bireylerin desteklenmesi. Program ayrıca, bu tür yeterliklerin değerlendirilmesine yönelik araçları geliştiren veya yaygınlaştıran eylemlerin yanı sıra eğitim, öğretim ve gençlik faaliyetlerinin yürütülmesinde veya bu faaliyetlerin kalitesi ve uygunluğunun değerlendirilmesinde "öğrenme çıktıları" yaklaşımlarını uygulayan eylemleri destekleyecektir.
- **Sosyal dâhil etme (içerme):** Özellikle yenilikçi entegre yaklaşımlar yoluyla eğitim, öğretim ve gençlik faaliyetlerinde dâhil etme, çeşitlilik, eşitlik, cinsiyet dengesi ve ayrımcılıkla mücadele gibi konuları teşvik eden eylemlere öncelik verilecektir. Program, 1) sosyal, sivil, kültürler arası becerileri, medya okuryazarlığını ve eleştirel düşüncüyü⁹⁶ geliştirmeyi ve ayrıca ayrımcılık, ırkçılık, fiziksel zorbalık ve şiddet ile mücadeleyi güçlendirmeyi ve 2) dezavantajlı konumdaki öğrencilerin erişimini, katılımını ve öğrenme performansını geliştirmeyi ve öğrenme çıktılarındaki eşitsizliği azaltmayı amaçlayan eylemlere öncelik verilecektir.
- **Dijital çağda açık ve yenilikçi uygulamalar:** Yenilikçi yöntemler ve pedagojileri ve uygun olduğunda katılımcı yönetimi teşvik eden ve öğrenme malzemeleri ile araçlarını geliştiren eylemlerin yanı sıra eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin (BİT) etkin kullanımını destekleyen eylemlere öncelik verilecektir. Bu önceliklere, eğitim, öğretim ve gençlik politikalarındaki gelişmelerin itici gücü olarak araştırma ve yenilikçilik faaliyetleri ile sinerjinin desteklenmesi ve yeni teknolojilerin teşvik edilmesi de dâhildir.
- **Eğiticiler:** Öğretim mesleği için en iyi ve en uygun olan adayların başvurusu, seçilmesi ve görevlendirilmesini destekleyen eylemlerin yanı sıra yüksek kalitede eğitim, öğretim ve gençlik çalışmasının teşvik edilmesini destekleyen eylemlere öncelik verilecektir. Program; özellikle erken okul terki, dezavantajlı öğrenciler, sınıflardaki ve diğer bağlamlardaki çeşitlilik ve iş tabanlı öğrenme konusunda çalışan eğiticilerin (öğretmenler, öğretim elemanları, eğitmenler, rehberler vb.) ve gençlik çalışanlarının mesleki gelişimini destekleyecektir.
- **Beceri ve yeterliliklerin şeffaflığı ve tanınması:** İstihdam edilebilirliğin yanı sıra öğrenmeyi ve işgücünün hareketliliğini kolaylaştıran; eğitim ve öğretimin farklı düzeyleri ve türleri arasındaki, eğitim/öğretim ve iş dünyası arasındaki ve farklı işler arasındaki dönüşümü kolaylaştıran eylemlere öncelik verilecektir. Ayrıca, yeterliliklerin ve öğrenme çıktılarının (beceri ve yeterlilikler konusunda daha iyi hizmet, bilgi ve rehberlik sağlanması yoluyla elde edilenler dâhil) tanınmasının yanı sıra şeffaflığını ve karşılaştırılabilirliğini teşvik eden eylemlere de öncelik verilecektir. Bu önceliklere, yaygın, sargin, dijital ve açık öğrenme yoluyla elde edilen yeterliklerin yerel, bölgesel, ulusal veya Avrupa seviyesi/uluslararası seviyede tanınması ve doğrulanmasının desteklenmesi için yenilikçi çözümlerin teşvik edilmesi de dâhildir.
- **Sürdürülebilir yatırım, performans ve verimlilik:** Özel aktörler ve sermaye için çekici fonlama modellerinin teşvik edilmesi de dâhil olmak üzere Avrupa Yatırım Planının etkin olarak uygulanmasının yanı sıra eğitim, öğretim ve gençlik sistemleri ve politikalarında kalite üreten kanıta dayalı reformların tasarımı destekleyen eylemlere öncelik verilecektir. Performans tabanlı fonlama ve maliyet paylaşımı da dâhil olmak üzere, hem örgün ve hem de yaygın bütün öğrenme formlarına sürdürülebilir yatırım yapılmasının sağlanması için yenilikçi yöntemlerin geliştirilmesini destekleyen eylemlere de öncelik verilecektir.

ALANA ÖZGÜ ÖNCELİKLER

Yükseköğretim alanında, Yükseköğretim İçin AB Modernizasyon Gündemi'nin gözden geçirilmesine ilişkin kamuoyu görüşünün alınması sürecinde belirlenen sorun alanlarına uygun olarak aşağıdaki eylemlere öncelik verilecektir:

- Öğrencilerin bilgi ve becerilerinin kalitesinin ve uygunluğunun/ilgiliğinin artırılmasının yanı sıra daha fazla öğrenci merkezli öğrenme yaklaşımlarının, BİT'nin daha iyi kullanılmasının ve yükseköğretim kurumları, işverenleri veya sosyal girişimler arasındaki daha iyi bağlantıların teşvik edilmesi,
- Yükseköğretim kurumlarının sosyal angajmanlarının desteklenmesi ve öğrencilerin kültürlerarası ve sivil yeterliklerinin teşvik edilmesi,
- Ortaklıklar ve disiplinler arası yaklaşımlar yoluyla yenilikçilik ve yaratıcılığın desteklenmesi ve yükseköğretimin rolünün bölgesel olarak güçlendirilmesi,
- Eğitim ve araştırmanın karşılıklı olarak birbirlerini desteklemesini sağlanmanın yanı sıra iyi öğretme yöntemlerinin teşvik edilmesi ve ödüllendirilmesi,
- Kurumsal ve sistem seviyesinde yönetişimin, şeffaflık ve geri besleme mekanizmalarının iyileştirilmesi,
- Uluslararasılaşmanın, tanınmanın ve hareketliliğin teşvik edilmesi ve Bologna ilkeleri ve araçlarına uygun değişikliklerin desteklenmesi.

Okul Eğitimi alanında, aşağıdaki eylemlere öncelik verilecektir:

- Öğretme meslek profillerinin (öğretmenliği, okul liderliği ve öğretmen eğitimi dâhil) aşağıdaki hedeflere sahip eylemler yoluyla güçlendirilmesi: Öğretme mesleği kariyerinin daha çekici hale getirilmesi; seçme ve mesleğe alma sürecinin güçlendirilmesi; öğretmenlerin mesleki gelişimlerinin güçlendirilmesi ve İlk Öğretmenlik Eğitiminden başlayıp sürekli mesleki gelişime tabi tutmaya kadarki süreçte farklı aşamaların birbiriyle bağlantısının kurulması; öğretmenlerin sınıf içi çeşitlilik (göçmen kökenli okul öğrencileri dâhil) ile başa çıkma konusunda desteklenmesi; öğretmenlere işbirlikçi ve yenilikçi uygulamaları benimsemeleri hususunda destek verilmesi ve eğitimde liderlik rolünün güçlendirilmesi (okul liderlerinin rolü ve profili, dağıtılmış liderlik ve öğretmen liderliği dâhil).
- Beceri ve yeterliklerin kazanılmasının teşvik edilmesi: Örneğin, etkili ve yenilikçi öğretim ve değerlendirme yöntemleri yoluyla matematik, fen ve okuryazarlık becerilerindeki az gelişmişliğin irdelenmesi; girişimcilik eğitiminin teşvik edilmesi; özellikle çevresel ve/veya kültürel bağlamda fen öğretimi yoluyla eleştirel düşünme becerilerinin güçlendirilmesi; dil öğrenimi ve öğretiminde bütüncül bir yaklaşımın benimsenmesi ve öğretimin bugünün giderek artan çok dilli sınıflarındaki çeşitlilik üzerine inşa edilmesi yoluyla.
- Okulların, erken okul terki ve dezavantaj oluşturan hususlarla mücadele etmesinin yanı sıra akademik spektrumun en alt seviyesinden en üst seviyesine kadar tüm öğrencilere (özel sorunlarla (örneğin dil sorunu gibi) karşılaşabilecek göçmen kökenli çocuklar da dâhil) başarı getiren kaliteli eğitim sunmalarının desteklenmesi; okul içindeki tüm aktörler arasındaki işbirliğinin yanı sıra ebeveynlerle ve okul dışı diğer paydaşlarla işbirliğinin güçlendirilmesi; eğitimin farklı kademeleri arasındaki geçişin iyileştirilmesi; öğrenme ve öğretimde işbirliğini ve bütüncül yaklaşımları teşvik eden okulların ağ kurmasının desteklenmesi ve değerlendirme ve kalite güvencesinin iyileştirilmesi.
- Uygun fiyatlı ve yüksek kalitede erken çocukluk eğitimi ve bakımına (ECEC) erişimi artıran çalışmaların desteklenmesi. Çocukların yaşlarına uygun olarak gelişimlerinin desteklenmesi, daha iyi öğrenme çıktılarının elde edilmesi ve herkes için eğitime iyi bir başlangıcın garanti altına alınması amacıyla ECEC sistemlerinin ve hizmetlerinin kalitesinin artırılmasının (özellikle AB ECEC kalite çerçevesinin ileriye taşınması suretiyle) yanı sıra erken çocukluk eğitiminin faydalarının diğer okul eğitim düzeylerine taşınmasının ve ECEC için yeni uygulama, yönetim ve finansman modellerini geliştiren projelerin garanti altına alınması.

Mesleki Eğitim ve Öğretim (VET) alanında, aşağıdaki eylemlere öncelik verilecektir:

- Sosyal ortakları, şirketleri ve VET sunucularını dâhil etmek ve çıraklık tipi eğitime özel ilgi göstermek ve alanda sağlam sonuçlar elde etmeye yönelik yerel ve bölgesel boyuta özel olarak odaklanmak suretiyle tüm formlarda iş tabanlı öğrenmenin teşvik edilmesini amaçlayan VET iş ortaklıklarının geliştirilmesi.
- VET sunumundaki kalitenin artırılması amacıyla, EQAVET tavsiyelerine uygun kalite güvence sistemlerinin bir parçası olarak Mesleki eğitim ve öğretimde kalite güvence sistemlerinin bir parçası olarak mezun izleme sistemleri dâhil çıktılara dayalı VET sunumunun benimsenmesine yönelik geri besleme döngülerinin oluşturulması.
- Müfredatlardaki temel yeterliklerin tanıtılmasının yanı sıra bu müfredatlardaki öğrenme çıktılarının elde edilmesi, yayılması ve değerlendirilmesine yönelik ortak metodolojileri içeren VET'teki temel yeterliklerin daha da güçlendirilmesi. Hem başlangıçtaki VET, hem de sürekli VET odak noktaları olmalıdır.
- Özellikle sürekli (continuing) VET kalitesinin, arzının ve erişilebilirliğinin artırılması; yaygın ve örgün öğrenmenin doğrulanması; işyerinde öğrenmenin teşvik edilmesi; etkin ve entegre rehberlik hizmetleri ile esnek ve geçirgen öğrenme yollarının sağlanması ve sürekli VET aracılığıyla düşük becerili kesimlere özel ilgi göstererek herkes için eğitim ve yeterliliklere erişimin güçlendirilmesi.
- BİT kullanımı yoluyla etkin açık ve yenilikçi eğitimin geliştirilmesine odaklanmak suretiyle hem okul bağlamında, hem de iş tabanlı bağlamda VET öğretmenlerinin, eğitimcilerinin ve rehberlerinin başlangıçtaki ve devam eden mesleki gelişimi için sistematik yaklaşımların ve fırsatların tanıtılması.

Yetişkin Eğitimi alanında, aşağıdaki eylemlere öncelik verilecektir:

- Yaygın ve sargın öğrenme yoluyla elde edilen becerilerin doğrulanması da dâhil olmak üzere okuryazarlık, sayısal veya dijital becerileri elde edecek şekilde düşük becerili veya düşük nitelikli yetişkinlerin ihtiyaçlarına uyan yüksek kalitede öğrenme fırsatlarının geliştirilmesi ve genişletilmesi.
- Düşük becerili veya düşük nitelikli yetişkinlerin okuryazarlık, sayısal veya dijital becerilerini geliştirmelerini veya iyileştirmelerini teşvik eden etkin bilgilendirme, rehberlik ve motivasyon stratejileri yoluyla arz ve talebin artırılması.
- BİT'in etkin kullanımı yoluyla düşük becerili veya düşük nitelikli yetişkinlere okuryazarlık, sayısal veya dijital becerilerin etkin olarak öğretiminde eğitimcilerin yeterliklerinin geliştirilmesi ve genişletilmesi.

Gençlik alanında, aşağıdaki eylemlere öncelik verilecektir:

- Kaliteli gençlik çalışmasının teşvik edilmesi. Bu kapsamda, gençlik çalışanlarının kapasitesi ile gençlik çalışmasındaki kapasitenin artırılmasını destekleyen; marjinal durumdaki gençlere ulaşılması ve gençler arasında ırkçılığı ve hoşgörüsüzlüğü önlemeye yönelik olarak etkin yöntemlerin geliştirilmesi ve paylaşılmasında gençlik çalışanlarını destekleyen; marjinalleşme riskine sahip gençler ile yeni giriş yapmış göçmenler ve genç sığınmacılar dâhil göçmen kökenli gençlere özel önem vermek suretiyle imkânları kısıtlı gençlerin (NEET'ler yani eğitim ve istihdamda olmayanlar dâhil) içerilmesini ve istihdamını güçlendiren; kültürlerarası diyalogu teşvik eden ve toplumda çeşitlilikle ilgili bilgiyi ve kabullenmeyi güçlendiren; gençlerle ilgili bütün eylem alanları arasında daha fazla sinerjiye imkân sağlayacak şekilde gençlik çalışmasını sektörler arası işbirliğine açan; gençlerin gençlikten yetişkinliğe geçişini, özellikle de işgücü piyasasına entegrasyonunu daha kolay hale getiren; gençlerin yeterliklerini geliştiren ve kalite standartları ile, etik ve mesleki kuralları oluşturan; politika, araştırma ve uygulama arasındaki bağlantıları güçlendiren; gençlik ve gençlik politikalarının durumu hakkında daha iyi bilgi sunan ve Avrupa, ulusal, bölgesel ve yerel seviyede gençlik çalışmasının, yaygın ve sargın öğrenmenin tanınmasını ve doğrulanmasını teşvik eden projelere öncelik verilecektir.
- Gençlerin yetkilendirilmesinin teşvik edilmesi: Bu kapsamda, Avrupa'da demokratik ve sivil hayata tüm gençlerin daha fazla katılımını teşvik eden; yerel, bölgesel, ulusal, Avrupa veya global seviyede gençlerin politik ve sosyal katılımını genişleten ve derinleştiren; gençler arasında gönüllülüğü teşvik eden; temel Avrupa değerlerini dikkate alarak tüm gençlerin sosyal olarak dâhil edilmesini artıran; çeşitliliği, kültürlerarası ve dinler arası diyalogu, özgürlük, hoşgörü ve insan haklarına saygı gibi ortak değerleri teşvik eden; gençlerde eleştirel düşünceyi ve medya okuryazarlığını geliştiren; özellikle sosyal alanda olmak üzere gençlerin girişimcilik algısını güçlendiren; gençlerin kendi hayatlarını etkileyen politik veya sosyal süreçler içerisinde seçilmiş politika yapıcılar, kamu görevlileri, çıkar grupları, sivil toplum kuruluşları veya münferit kişilerle bağlantı kurmalarını, kendi görüşlerini dile getirmelerini ve bunları etkilemelerini sağlayan projeler aracılığıyla özellikle sosyal olarak dışlanma riski altındaki gençlerin haklara erişimine, özgürlüğüne, katılımına (e-katılım dâhil) ve aktif vatandaşlığına özel vurgu yapılarak gençlere yönelik bütün eylem alanlarında daha fazla sinerjiye izin veren sektörler arası işbirliğinin güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.
- Gençler arasında girişimcilik eğitiminin ve sosyal girişimciliğin teşvik edilmesi. Gençlik gruplarının, günlük hayatlarında ortaya çıkan sorunlarla baş edilebilmesi amacıyla girişimcilikle ilgili fikirlerini uygulamaya koymalarına (sosyal girişimleri de kullanmaları dâhil) imkân sağlayan ulusötesi gençlik girişimi şeklindeki projelere öncelik verilecektir.